

Virserums hembygdsblad **3/19**

Bergströms åkeri

En av de mer välkända firmorna i Virserum var Bergströms åkeri. Det var Einar Bergström som år 1925 flyttade från Fågelfors till Virserum. Han införskaffade då en T-ford som taxibil och dessutom en lastbil. Mycket av transporterna med lastbilen utgjordes av körningar åt alla möbelfabrikerna i samhället. Men han körde också spån och timmer, transporter av livsmedel till Konsum och andra butiker. Transporterna blev med tiden allt längre, exempelvis socker från Skåne.

Lastförmågan på lastbilarna var låg men då Rydhs Fabriker gjorde reparationer på lastbilen satte de dit boggiar bak. Men det saknades fjädring, som idag, och det var bara enkla däck. Men genom den här förbättringen ökade lastförmågan betydligt.

Edgar satte redan 1932 på ett gengasaggregat på bilarna. Det drevs med tråklossar eller tråkol. Tekniken var inte riktigt utprovad så det fungerade inte så bra. Men i samband med Andra världskrigets utbrott 1939 blev det åter dags att montera gengasaggregat på både taxibilarna och lastbilarna. Tekniken hade under tiden vidareutvecklats och fungerade nu mycket bättre.

En av de första lastbilarna med ett gengasaggregat. Foto: privat.

Från 1931 hade Einar Bergström bott i fastigheten Kyrkogatan 10 (i Svanströms hus) men från 1936 flyttade han till Kyrkogatan 7, där Karl Larssons speceriaffär fanns. I huset Kyrkogatan 7 C har speceriaffären sitt lager och i fastigheten Kyrkogatan 7 B uppfördes senare ett garage för företagets bilar. Senare omändrades huset 7 C till bostad.

Garaget på Kyrkogatan 7 B någon gång på 1950-talet. Foto: Privat.

En stor arbetsuppgift var att sköta grusningen åt de 40 vägsamfälligheter som fanns i Virserum, Målilla, Åseda och Näshult.

Einar son Edgar tog realexamen 1948 och jobbade sedan två år på Handelsbanken innan han 1950 blev aktiv i åkeriet tillsammans med sin bror William. Även Edgars fru Vera fick ställa upp och köra både taxibilar och lastbilar.

Åkeriet har kört de mesta varor utom mjölk. En period användes en lastbil för att transportera material åt Hultsfreds-Hus och man har också kört fruset kött från Hultsfreds slakteri. Åkeriet har haft två taxibilar, tre lastbilar, fem lastmaskiner, en grävmaskin och ett krossverk. Man hade också ett eget grustag. Åkeriet såldes till LBC Vimmerby år 1987, men Einar och William fortsatte att köra lastbilarna åt de nya ägarna.

Det har funnits flera andra taxiföretag av vilka Elias Karlssons taxi och Uno Svanholms taxi var några av de mer etablerade. Leif Johansson startade sitt taxiföretag 1973. I Björnöström hade Carl Kroon en egen taxirörelse och en period fanns det även taxi i Triabo.

Triabo häradsväg

Virserums förbindelser med omvärlden har varit en aktuell fråga under långa tider. Men även förr i världen anlades vägar och genom Ingrid Svenssons förmedling har vi fått ta del av en del intressanta uppgifter om Triabo häradsväg.

Vägen byggdes omkring 1787 och användes till början av 1920-talet för den trafik som från Virserum gick söderut mot Fagerhult och vidare. Vägen gick från Tregrindarna i Virserum till Liskatorps bro. Bäckens där är gräns mellan Virserums och Fagerhults socknar. Under svältåren i slutet av 1860-talet förbättrades vägen och genom detta arbete fick därmed hjälp till sin försörjning.

De branta backarna gjorde att vägen var olämplig för biltrafik. Med häst och vagn eller släde kunde de åkande gå uppför de brantaste backarna. Hade en hästskjuts ett tungt

lass kunde man bli tvungen att lasta av halva lasset och på det sättet ta sig uppför backen.

I början av 1920-talet ersattes den gamla Häradsvägen av en ny väg. Där var backarna inte så branta men krökarna flera och starkare.

Som ett komplement kan noteras att Oskarshamns-Tidningen i juli 1921 berättade att den nya vägbyggnaden skrider med stora steg mot sin fullbordan. Tidningen lägger där- efter till: "Tack vare densamma har en stor procent av kommunens arbetslösa haft rätt så lönande sysselsättning. Om än arbetet varit mödosamt, så har det därmed förbundna friluftslivet efter alla tecken att döma varit välgörande för sådana som i årtal för sin utkomst varit hänvisade till fabrikenas atmosfär."

Sydkrafts avläsning av mätarna

Förr i världen – som det brukar heta – skedde avläsning av el-mätarna helt manuellt. En verklig veteran var Olle Oscarsson. När han avgick med pension 1982 hade han arbetat hos Sydkraft i 43 år och årligen besökt ca 20.000 platser. Under sin anställning hade han gjort totalt ca 360.000 avläsningar. I dag finns ingen manuell avläsning kvar.

Olle Oscarsson ansvarade inte bara för avläsning av el-mätarna i Virserum utan han distrikt omfattade ett vidsträckt område. Detta har varierat under årens lopp men vid hans pensionering sträckte sig området bort mot Värnamo och Alvesta ner förbi Skruv och upp mot Hultsfred.

I början hade han inte bil heller, utan fick växla mellan cykel, tåg, buss, skidor och snöskor. Skidorna och snöskorna har kommit till användning hela tiden för att ta sig fram till övergivna sommarstugor på vintrarna. Ett svårt problem för avläsare har argisinta hundar varit. Visserligen har det hänt att en och annan best har nafsat lite i byxorna, men det har aldrig varit så allvarligt att Olle Oscarsson har behövt åka till sjukhus.

Sedan Olle Oscarsson avgått med pension övertogs sysslan som avläsare av en av Sydkrafts anställda i Högsby.

Det kan nämnas att den första kraftstationen byggdes 1913-14 i Mörtefors av Kal Bohman. Härifrån levererades ström successivt till hela Virserumsbygden. År 1954 tog Sydkraft över verksamheten genom att köpa all el som producerades i Mörtefors. En kraftstation uppfördes 1957 sedan den gamla hade brunnit ner. Vid den här tidpunkten hade Ivar Axelsson tagit över ägarskapet för kraftstationen. Han har berättat att kraftstationen producerar el dygnet runt årets alla dagar. Det kunde dock hända vid något sällsynt tillfälle under sommarmånaderna att vattenståndet var för lågt för elproduktion och turbinerna tvingades stå stilla högst en halv dag.

GES UT AV VIRSERUMS HEMBYGDSFÖRENING

Bli medlem genom att betala in 100 kr på bg 5241-0263.